

ЖИВАЯ МАССА И ПРОДУКТИВНОСТЬ КОРОВ РАЗЛИЧНОЙ ЛИНЕЙНОЙ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

Л.Н. Никифорова, ФГБОУ ВПО «Брянская ГСХА»

Исследована молочная продуктивность коров различной линейной принадлежности. Установлено, что в племзаводе «Память Ленина» в племенной работе использовались быки-производители голштинских линий с продуктивностью матерей 7900-9600 кг молока и массовой долей жира 3,98-4,25%, продуктивностью матерей отцов быков 9800-12670 кг молока и жирностью 4,04-4,50 %. По показателям молочной продуктивности лидировали коровы голштинских линий. Продуктивность животных линии М.Чифтейна составила 5005-3,86, В.Б.Айдиала – 4978-3,87.

Ключевые слова: корова, бык-производитель, линия, удои, жирномолочность, живая масса.

Введение. В результате широкомасштабной работы по совершенствованию молочного скота скрещиванием с голштинской породой образовался массив животных различных генотипов. Голштинский скот красно-пестрого окраса используется для повышения продуктивности палево-пестрого скота и на основе полученных высококровных помесей создана красно-пестрая порода крупного рогатого скота. Исследования показали, что увеличение кровности по голштинской породе способствует повышению удоя и белковомолочности при снижении жирности молока. [1]. Помесные животные (1/2-, 3/4-, 7/8-кровные от поглотительного скрещивания и 3/4-кровные помеси от разведения „в себе“) интенсивно растут и развиваются, имеют более высокие показатели продуктивности и хорошие воспроизводительные качества [2]. В целом голштинские красно-пестрые быки положительно влияют на увеличение молочной продуктивности стада [3; 4; 5]. Наряду с этим имеются сведения, что с увеличением кровности по голштинской породе до 75% у помесей снижаются воспроизводительные способности и экстерьерно-конституциональные особенности, увеличиваются требования к кормлению [6].

Совершенствование палево-пестрых пород методом скрещивания с голштинской породой красно-пестрой масти в Брянской области требует постоянного мониторинга за эффективностью использования быков-производителей разного происхождения, что имеет научно-практический интерес и позволяет использовать результаты в селекционно-племенной работе с крупным рогатым скотом.

Материал и методы исследований. Работа проводилась на базе племзавода по красно-пестрой породе «Память Ленина» Стародубского района. Группы коров были сформированы по принадлежности к линиям.

Молочную продуктивность оценивали у разновозрастных коров (за третью и старше лактации) по удою за 305 дней лактации, массовой доле жира в молоке (МДЖ), выходу молочного жира за лактацию (ВМЖ), коэффициенту молочности (количеству молока на 100 кг живой массы коровы). Полученные данные обрабатывали по

Е.К. Меркурьевой (1970) на ПК.

Результаты исследований. Структурной единицей породы являются линии – качественно отличные группы животных в породе, которые происходят от выдающегося производителя и имеют с ним сходство по типу телосложения и характеру продуктивности. В племзаводе использовались наиболее широко распространенные линии голштинской красно-пестрой породы: Вис Бек Айдиала 933122, Монтвик Чифтейна 95679 и Рефлекшн Соверинга 198998, Висконсин Адмирала и симментальской Сигнала ЧС-239. Быки были разной кровности по голштинской породе: в линиях Висконсин Адмирала и Вис Бек Айдиала – чистопородные голштинские, Монтвик Чифтейна и Рефлекшн Соверинга – чистопородные и трехчетвертькровные голштинские, Сигнала – симментальские.

Предварительно производителей по показателям молочной продуктивности оценивают по данным первого и второго ряда женских предков – матери и матери отца быка. У всех быков у матерей отцов удои выше, чем у матерей от 937,5 кг в линии Р.Соверинга до 3197,5 кг в линии В.Б.Айдиала, жирномолочность – от 0,06 % в линии Р.Соверинга до 0,25% в линии М.Чифтейна, была ниже на 0,1% в линии В.Адмирала (таблица 1). Наибольшие удои отмечены у матерей быков и матерей отцов в линии В.Б.Айдиала, содержание жира в молоке – в линии В.Адмирала.

Удои коров голштинских линий достоверно превышали удои коров линии Сигнала (таблица 2). Преимущество составило 330 кг у коров линии В.Б.Айдиала ($td=3,9$; $P < 0,001$), 189 кг – линии В.Адмирала, 357 кг – линии М.Чифтейна ($td = 4,2$; $P < 0,01$), 121 кг – линии Р.Соверинга. Между голштинскими линиями также отмечена достоверная разница. Так удои коров линии М.Чифтейна достоверно выше на 236 кг ($td = 2,3$; $P < 0,05$), чем у коров линии Р.Соверинга.

По массовой доле жира в молоке животные линии Сигнала уступали коровам линии Висконсин Адмирала на 0,10% ($td = 5,9$; $P < 0,001$), В.Б.Айдиала – на 0,03% ($td = 3,0$; $P < 0,01$), М.Чифтейна – на 0,02% ($td = 2,0$; $P < 0,05$), Р.Соверинга – на 0,01%.

Выход молочного жира за лактацию являет-

ся результирующим показателем удоя и жирно-молочности. У коров линии Р.Соверинга количество молочного жира было меньше на 7,0-9,6 кг по сравнению с другими голштинскими линиями,

в линии М.Чифтейна превышало эти значения в линиях В.Б.Айдиала и В.Адмирала на 0,6 и 2,6 кг, Р.Соверинга и Сигнала – на 9,6 и 14,7 кг (td = 2,2 и 4,3; P<0,05 и 0,001).

Таблица 1

Характеристика быков-производителей по продуктивности матерей и матерей отцов

Линия	Продуктивность			
	Матери		Матери отца	
	Удой, кг	МДЖ, %	Удой, кг	МДЖ, %
Рефлекшн Соверинга 198998	8908	3,98	9845,5	4,04
Монтвик Чифтейна 95679	7898	4,21	10516	4,46
Вис Бек Айдиала 933122	9606	4,25	12671	4,11
Сигнала ЧС-239	6404	4,01	9601,5	4,22
Висконсин Адмирала	8940	4,6	10229	4,5

Таблица 2

Молочная продуктивность и живая масса полновозрастных симментал-голштинских коров, (M±m)

Линия	n	Удой, кг	МДЖ, %	ВМЖ, кг	Живая масса, кг
Вис Бек Айдиала 933122	100	4978±59	3,87±0,007	192,6±2,3	538,0±1,8
Висконсин Адмирала	6	4837±140	3,94±0,016	190,6±5,8	535,8±2,0
Монтвик Чифтейна 95679	102	5005±59	3,86±0,007	193,2±2,4	539,4±0,5
Рефлекшн Соверинга 198998	38	4769±86	3,85±0,012	183,6±3,6	539,8±1,0
Сигнала ЧС-239	35	4648±60	3,84±0,007	178,5±2,4	544,1±1,2

Живая масса симментальских коров линии Сигнала на 8,3 кг превышала массу животных линии Висконсин Адмирала (td = 3,6; P<0,001), на 6,1 кг – линии В.Б.Айдиала (td = 2,7; P<0,01), на 4,7 кг – линии М.Чифтейна, (td = 3,0; P<0,01), на 4,3 кг – линии Р.Соверинга (td = 2,7; P<0,01).

По коэффициенту молочности коровы всех линий соответствовали молочному типу. У коров линии Сигнала коэффициент молочности составил 854,2 кг; линии Р.Соверинга – 883,5 кг; линии Висконсин Адмирала – 902,8 кг; линии М.Чифтейна – 927,7 кг и В.Б.Айдиала – 920,8 кг молока на 100 кг живой массы коров.

Коэффициенты изменчивости удоев и выхода молочного жира за лактацию имели средние значения для данного показателя (7,1 – 11,9 %), а массовой доли жира в молоке – низкие (1,0 –

1,9 %). При такой вариабельности признака возможности отбора ограничены.

Выводы. 1. В совершенствовании молочного скота племзавода «Память Ленина» использовались быки-производители голштинских линий с продуктивностью матерей 7900-9600 кг молока и массовой доле жира 3,98-4,25%, продуктивностью матерей отцов быков 9800-12670 кг молока и жирностью 4,04-4,50 %. 2. Установлено, что коровы линии Монтвик Чифтейна по удою превосходили как симментальских коров линии Сигнала, так и коров других голштинских линий. 3. Коровы голштинских линий более жирномолочны, чем симментальской. 4. Живая масса симментальских коров выше, чем у коров голштинских линий.

Список использованной литературы:

1. Герасимчук, Л.Д. Белковомолочность голштинизированных черно-пестрых коров / Л.Д. Герасимчук, В.И. Клименок, В.И. Селезнев // Зоотехния. – 2003. - №7. – С. 20-22.
2. Жеребилов, Н.И. Особенности симментал-красно-голштинских помесей / Жеребилов Н.И., Кибкало Л.И., Бутковой Н.И., Коростелев С.Н., Череповская Р.В. // Зоотехния. - 2004. - № 6. - С. 19-22.
3. Крюков, В.И. Совершенствование симменталов в СПК "Фатневский" / Крюков В.И., Шендаков А.И., Николина В.М. // Зоотехния. - 2004. - № 6. - С. 11.
4. Михайлова, В.А. Продуктивные качества чистопородных симменталов и их помесей с красно-пестрой голштинской породой в условиях Бурятии : Автореф. дис. на соиск. уч. степ. канд. с.-х. наук / Михайлова В.А. - Бурят, гос. с.-х. акад., Улан-Удэ, 2004. - 19 с.
5. Янкина, О.Л. Эффективность голштинизации симментальского скота в Приморском крае. / О. Я. Янкина; Автореф. дисс. на соиск. уч. степ. канд. с.-х. наук: Усурийск, 2004 22 с.
6. Никитина, М.М. Продуктивность голштинизированного симментальского скота Хакасии / М.М. Никитина // Зоотехния. - 2004. - № 9. - С. 7-8.

Досліджена молочна продуктивність корів різної лінійної належності. Встановлено, що у племзаводі «Пам'ять Леніна» у племінній роботі використовувалися бугаї-плідники голштинських ліній з продуктивністю матерів 7900-9600 кг молока і масовій частці жиру 3,98-4,25%, продуктивністю

матерів батьків бугаїв 9800-12670 кг молока і жирністю 4,04-4,50 %. За показниками молочної продуктивності лідирували корови голштинських ліній. Продуктивність тварин лінії М.Чифтейна складала 5005-3,86, В.Б.Айдіала - 4978-3,87.

Ключові слова: корова, бугай-плідни, лінія, удій, жирномолочність, жива маса.

We investigated the milk yield of cows of different linear supplies. Found that plemzavode "Pamyat Lenina" would be used in breeding producing Holstein lines with the productivity of mothers 7900-9600 kg of milk and fat of 3.98-4.25%. productivity mothers fathers bulls 9800-12670 kg milk and fatty - 4.50 4.04%. In terms of milk production of Holstein cows were there. Animal performance line M. Chiftejn was 5005-3.86, V.B. Idial - 4978-3, 87.

Key words: cow, bull. line, yield, milk fat, weight.

Дата надходження в редакцію: 10.10.2012 р.

Рецензент: д.с.г.н., професор Л.М. Хмельничий

УДК 636.061:636.22/.28.083.37

ФОРМУВАННЯ ЕКСТЕР'ЄРУ ТЕЛИЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ІНТЕНСИВНОСТІ ВИРОЩУВАННЯ

В.В. Першута, к.с.-г.н., Інститут сільського господарства Західного Полісся НААН

Викладено результати досліджень впливу інтенсивності вирощування на формування екстер'єрних ознак ремонтного молодняку української чорно-рябої молочної породи.

Оцінка тварин за екстер'єром має велике значення в практиці селекційної роботи, оскільки дає змогу визначити тип і напрям їх продуктивності, прогнозуванні багатьох якостей організму [4,7,10].

При оцінці екстер'єру тварин необхідно враховувати, що він є породною ознакою. Кожна порода будь-якого виду сільськогосподарських тварин характеризується специфічними екстер'єрними особливостями, які створюються головним чином в результаті відповідного планового відбору і підбору тварин за екстер'єрними показниками, з урахуванням спеціалізації, а також під впливом умов зовнішнього середовища і перш за все характеру вирощування молодняку. Якість вирощування телиць у майбутньому певною мірою впливає на особливості екстер'єру повновікових корів [1,3].

Екстер'єр корів значною мірою визначається генетичними чинниками: належністю до породи, типу, лінії, родини, походженням за батьком, умовною кровністю за поліпшуючою породою.

Поряд з цим відмічено значний вплив рівня вирощування і годівлі на формування екстер'єру тварин [2,8,9], що набуває важливого значення зі створенням нових селекційних формувальних сільськогосподарських тварин.

Метою досліджень було визначити вплив інтенсивності вирощування ремонтного молодняку на формування екстер'єрних ознак.

Матеріал і методика досліджень. Дослідження проведено в племінних заводах Рівненської області ЗАТ АПК "Зоря" та ФГ ім. Шевченка.

Для проведення науково-господарського дослідження було сформовано 3 групи телиць по 30 гол: контрольна – середньодобовий приріст 500 г,

I група – середньодобовий приріст 600 г (ЗАТ АПК "Зоря"), II група – середньодобовий приріст 400 г (ФГ ім. Шевченка).

Проміри статей тіла проводили у віці 3, 6, 9, 12, 15, 18 місяців та на третьому місяці лактації первісток згідно методики вивчення екстер'єру великої рогатої худоби в онтогенезі [5].

Біометрична обробка експериментальних даних проведено згідно з методиками М.А.Плохінського [6] на комп'ютері з використанням програмного забезпечення MS Excel.

Результати досліджень. Екстер'єр молочної худоби зумовлює прояв її продуктивних, конституційних та біологічних якостей. Різні способи вирощування ремонтного молодняку призводять до специфічних змін у будові статей тіла та їх прояву.

Оцінка промірів тварин від народження до 3-го місяця лактації засвідчила, що тварини по різному реагують на умови вирощування.

За лінійними промірами у віці 6-ти місяців достовірної різниці не спостерігали. Якщо якийсь промір був більшим, то інші менші або навпаки. Ми схилиємось до думки, що дане нівелювання відбулося за рахунок молочної періоду.

У віці 12 місяців телиці I групи достовірно переважали телиць контрольної за висотою в холці на 2,7 см ($P < 0,05$), тоді як ровесниці II групи поступалися на 3,2 см ($P < 0,01$). За таким проміром, як коса довжина тулубу телиці I групи переважали ровесниць контрольної на 5,1 см ($P < 0,001$), а II групи поступалися на 4,6 см ($P < 0,01$). В цілому перевага телиць I групи над контрольними сягала першого порогу достовірності за такими промірами: висота у спині, крижах, ширина грудей, глибина грудей, обхват грудей, ширина у маклаках, обхват п'ястка